

فرهنگ واژگان مالی

دکتر حسین عبده تبریزی^۱
پرویز صداقت^۲

قانون آسمان آبی

Blue sky laws:

کاربرد این عبارت به معنی این است که آیا اوراق بهادر در ایالتی که باید در آن به فروش برسد، به ثبت رسیده است یا خیر؟ چنین عبارتی را به یک قاضی نسبت می‌دهند که چون می‌خواست درباره ارزش نوعی سهام خاص صحبت کند، گفت که ارزش آن درست همانند «یک قطعه از آسمان است».

بازارساز بورس شیکاگو

Board maker:

یک عضو بورس معاملات برگهای اختیار خرید سهام شیکاگو که نقش بازارساز را بازی می‌کند و سفارشات به قیمت محدود را می‌پذیرد.

بازارگرمی کردن

Boiler room:

به وضعیتی گفته می‌شود که فروشنده‌گان و کارگزاران حقه باز با اصرار فراوان اوراق بهادر پر مخاطره و تقلیبی را بازاریابی نموده و به مردم بی اطلاع می‌فروشند.

۱- عضو هیأت علمی داشتگاه امام صادق (ع)

۲- کارشناس و محقق در مسائل مالی

اوراق قرضه

نوعی سند بدهی که سازمان انتشار دهنده تعهد می‌کند که در سررسید اصل آن را بازپرداخت کند و بهره آن را در موعدهای مقرر پردازد.

صندوق مشترک اوراق قرضه

نوعی صندوق مشترک سرمایه‌گذاری که پرتفوی آن شامل اوراق قرضه می‌شود. یک چنین صندوقی سود ثابتی پرداخت می‌کند و ریسک آن هم پایین است.

وکالتنامه

استفاده از وکیل برای نقل و انتقال مالکیت. همچنین آن را "Assignment" هم می‌نامند.

تعیین درجه اعتبار اوراق قرضه

سازمانهای مستقلی چون "Standard & Poor's" یا moody's پس از بررسیهای عمیق و بی‌غرضانه و بدون اعمال نظر شخصی که از تواناییهای شرکت نسبت به بازپرداخت اصل و فرع اوراق قرضه انجام می‌دهند، درجه اعتباری آن اوراق را تعیین می‌نمایند. بدیهی است که اگر وضع مالی شرکت تغییر کند، درجه اعتبار اوراق قرضه نیز تغییر خواهد کرد.

نسبت اوراق قرضه

برای تعیین میزان سرمایه‌ای که یک شرکت از طریق انتشار اوراق قرضه تأمین کرده است از این نسبت استفاده می‌کنند. برای محاسبه آن کل مبلغی که شرکت به سبب انتشار اوراق قرضه دراز مدت بدست آورده را بر مجموع بدهیهای بلند مدت و حقوق صاحبان سهام تقسیم می‌کنند.

معاوضه اوراق قرضه

این اصطلاح در موردی بکار برده می‌شود که اوراق قرضه شهارداریها که ترخ بهره پایینی

دارند به فروش می‌رسند و از پول حاصل، اوراق قرضه‌ای که نرخ بهره بالاتری دارند خریداری می‌شوند.

Book:

دفتر

- ۱- کل مبلغ اوراق بهاداری که نزد یک بازارساز موجود است و می‌توان آنها را خرید.
- ۲- کل سفارشات خرید و فروش اجرا نشده که در دفاتر بازارسازان ثبت شده است.
- ۳- در رابطه با عرضه‌هایی که به وسیله مؤسسات تأمین سرمایه صورت می‌گیرد به معنای:
  - الف - کل تقاضاهای رسیده برای خرید اوراق بهادار جدید انتشار
  - ب - کل اوراق بهادار عرضه شده
- ۴- ثبت اطلاعات
- ۵- به معنای دفتر روزنامه و دفتر کل است.

Book entry:

اوراق بهادار در مرحله ثبت

اوراق بهاداری که در مرحله به ثبت رسیدن هستند و هنوز به صورت اوراق قابل انتشار و قابل فروش در نیامده‌اند.

Book loss:

ضرر دفتری - ضرر کاغذی

ضرر ناشی از کاهش قیمت اوراق بهادار، مثل اوراق بهاداری که در بازار با کاهش قیمت روبرو بوده ولی هنوز به فروش نرفته است. آن همچنین با "Paper Loss" و "Unrealized Loss" مترادف است.

Book profit:

سود دفتری - سود کاغذی

سود ناشی از افزایش قیمت اوراق بهاداری که هنوز به فروش نرفته است. آن همچنین با "Unrealized profit" و "Paper profit" مترادف است.

Book value per share:

ارزش دفتری هر سهم

نوع روش حسابداری که با استفاده از آن، ارزش ویژه شرکت را بر مبنای هر سهم حساب می‌کنند. شیوه محاسبه به این گونه است که تمام بدهیها را از تمام داراییها کم و آنچه را که بدست می‌آید بر تعداد سهامی که شرکت منتشر کرده و در دست مردم است تقسیم می‌کنند.

Borrowing power of securities:

قابلیت وام‌گیری اوراق بهادار

مقدار پونی را که می‌توان از طریق گروگن‌گذاردن اوراق بهادار وام گرفت.

Boston Stock Exchange (BSE):

سازمان بورس منطقه‌ای شهر بوستون

Bot:

خریداری شده

در سازمان بورس، بجای استفاده از کلمه Bought از این کلمه استفاده می‌کنند. به معنی خریداری شده.

Bottom fisher:

شکارچی - بزخر

سرمایه‌گذاری که سهام شرکتها بی را می‌خرد که به پایین ترین حد قیمت خود رسیده‌اند یا سهام شرکتها بی را می‌خرد که به ورطه ورشکستگی افتاده‌اند.

Bought deal:

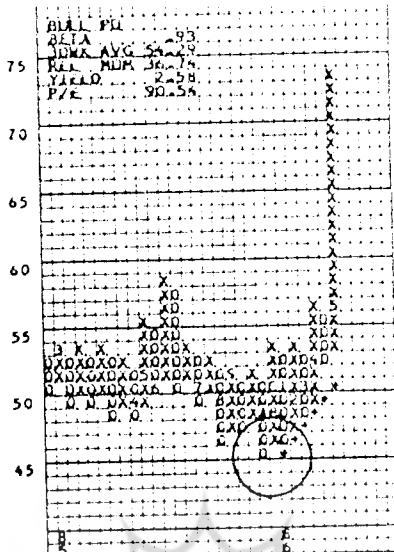
معامله انجام شده

تعهد جدی که یک مؤسسه تأمین سرمایه در رابطه با خرید و عرضه اوراق بهادار جدید می‌دهد.

Bottom:

کمترین قیمت

پایین ترین قیمتی که یک اوراق بهادار، در یک دوره زمانی مشخص به آن رسیده است.

Bourse:

واژه فرانسوی برای کلمه "Purse" یعنی کیف پول. در سویس و فرانسه بازار اوراق بهادر را بورس می نامند.

بورس

Boutique:

یک مؤسسه کارگزاری کوچک که تنها در اوراق بهادر ویژه تخصص دارد و با مشتریان خاص داد و ستد می کند.

کارگزار کوچک

Box:

صندوقی که اوراق بهادر در آنجا نگهداری می شوند. وجه تسمیه کلمه مزبور این است که سازمانهای کارگزاری و بانکها معمولاً اوراق بهادر خود را در صندوقهای بزرگ فلزی نگهداری می کنند.

گاو صندوق

Branch office manager:

رئیس شعبه

رئیس یک شعبه بانک یا مدیر یک سازمان کارگزاری اوراق بهادری.

Breadth of market theory:

تجزیه و تحلیل افت و خیز بازار

بررسی یا تجزیه و تحلیل تعداد سهام یا اوراق بهادری که قیمت آنها سیر صعودی یا نزولی طی می‌کنند و بدان وسیله می‌توان نقاط قوت بازار را پیش‌بینی کرد. همچنین آن را "هم" می‌نامند.

Breadth of the market:

افت و خیر بازار

بررسی یا تجزیه و تحلیل تعداد سهامی که در بازار معامله شده و بدان وسیله تعیین سهامی که در تغییرات کنونی بازار نقش داشته‌اند.

Break:

کاهش یا افزایش ناگهانی قیمت یک سهم

Break - even point:

 نقطه سربه سر

قیمت فروش نوعی اوراق بهادر که در صورت فروش به آن قیمت، نه سود حاصل می‌شود و نه ضرر.

Breaking the syndicate:

فسخ قرارداد

فسخ قرارداد مربوط به تشکیل سندیکا، در رابطه با تعهد فروش سهام یا اوراق بهادری که برای نخستین بار منتشر شده‌اند.

Breakpoing:

سفارش اقتصادی

حداقل مبلغ سرمایه‌گذاری در یک صندوق مشترک سرمایه‌گذاری که هزینه کمیسیون کمتری دارد.

فروش سربه سر

Breakpoint sales:

فروش سهام صندوق مشترک سرمایه‌گذاری به میزانی برابر یا کمتر از میزان سفارش اقتصادی.

گزارش اخبار مهم

Broad tape:

یک گزارش دائمی که «واحد خبر داو - جونز» در رابطه با تغییر عمدی در وضع بازار اوراق بهادار ارائه می‌کند.

کارگزار

Broker:

نهاد یا سازمانی که در امور سهام و برگهای اختیار خرید و فروش سهام تخصص دارد و واسطه بین خریدار و فروشنده اوراق بهادار می‌باشد.

Broker - dealer:

یک سازمان کارگزاری که دارای دو نقش است:

۱- کارگزار اوراق بهادار

۲- خریدار یا فروشنده این اوراق بهادار.

Broker's loan rate:

نرخ بهره وام‌هایی که کارگزارها به یکدیگر می‌دهند

وام کارگزاری

Broker's loans:

وامی که یک بانک یا یک مؤسسه کارگزاری به یک کارگزار اوراق بهادار می‌دهد.

کارگزار حقه باز

Bucket shop:

کارگزار اوراق بهادار که سفارشات مشتریان را به قیمتی متفاوت از قیمت واقعی معامله گزارش می‌کند و مابه التفاوت را به جیب می‌زند. این کارها منع قانونی دارد و در حاضر

چنین کارگزارهایی در آمریکا وجود ندارند. همچنین آن را "boiler room" هم می‌نامند.

Bulge:

افزایش سریع

یک افزایش سریع و موقت در قیمت اوراق بهادر.

Bull:

خوشبین

کسی که به روند رو به افزایش قیمت بازار عقیده دارد.

Bull market:

بازار پر رونق

بازار اوراق بهادر رو به رونق.

Bull spread:

شکاف خوش بینانه

خرید و فروش مجموعه‌ای از سهام، کالاهای یا برگهای اختیار خرید و فروش سهام به صورت همزمان. هدف کسانی که چنین داد و ستدایی می‌کنند این است که از روند رو به افزایش بازار سود ببرند.

Bunching:

سفارش مرکب

- ۱- ترکیب چندین سفارش خرید و فروش و انجام آنها در تالار بورس.
- ۲- الگوهایی از تغییر قیمت‌ها که نشان دهنده یک سری از معاملات روی یک نوع سهم است.

Burn:

از بین بودن سرمایه مشتریان

یک اصطلاح عامیانه است و کاربرد آن مربوط به حالتی می‌شود که یک کارگزار مقدار زیادی معامله روی حساب مشتری انجام می‌دهد تا بدین طریق کمیسیون خود را افزایش دهد. این کار منع قانونی دارد.

تهی شدن مزایای مالیاتی

استفاده کردن از تمام معافیتهای مالیاتی.

Burnout:

چرخه تجاری

- ۱- یک دوره زمانی که در آمریکا تقریباً ۲/۵ سال طول می‌کشد. در این دوره تولید ناخالص ملی از پایین ترین میزان به بالاترین حد می‌رسد و سپس سیر نزولی می‌پیماید و به همان نقطه می‌رسد.
- ۲- مدت زمانی که مواد اولیه به صورت کالای ساخته شده در می‌آید.

Business day:

روز کاری

یک روز غیر تعطیل.

Butterfly spread:

تفاوت دو بال پروانه

خرید دو برگ اختیار خرید سهام و به صورت همزمان فروش دو برگ اختیار خرید همان سهام به قیمت‌های توافقی متفاوت. هدف از این معاملات سود جستن از شکاف نامتعادل قیمت این برگها می‌باشد.

Buy:

خرید

خرید کالاهای خدمات در ازای پول نقد یا معادل نقد.

Buy and write strategy:

بازار مناسب خرید

خرید یک نوع سهم و فروش یا واگذاری اختیار خرید همان سهم به دیگری.

Buyer's market:

بازاری که برای خریدار (ونه فروشنده) مطلوب است. عرضه اوراق بهادر این بازار از

تقاضای آن بیشتر است و در نتیجه وضعی بوجود می‌آید که قیمتها کاهش می‌یابند.

Buyer's option:

طبق نظر خریدار

یک نوع تسویه حساب که به موجب آن پرداختها و تحويل اوراق بهادر باید در روزی که بوسیله خریدار تعیین می‌شود انجام گیرد.

Buy in:

خرید برای تأمین

نوعی خرید اوراق بهادر در بازار است. موقعی به کار می‌رود که فروشنده اوراق بهادر توانسته باشد اوراق مورد معامله را تحويل دهد. در این صورت کارگزار فروشنده مجبور است اوراق را در بازار خریداری کرده و تحويل خریدار دهد. اگر در فاصله این دو معامله قیمت سهام تغییر یابد، زیان حاصله به حساب فروشنده‌ای گذاشته می‌شود که توانسته سهام را تحويل دهد.

Buying climax:

اوج خرید

افزایش سریع و ناگهانی در قیمت یک سهم. معمولاً پس از این افزایش، قیمت آن به همین میزان کاهش می‌یابد.

Buying on margin:

خرید اعتباری سهام

در این روش مشتری بیش از سرمایه خود اقدام به خرید اوراق بهادر می‌کند، مابه التفاوت را از کارگزار خود قرض می‌گیرد و واوراق خریداری شده را در گرو مؤسسه کارگزاری قرار می‌دهد. مقدار وامی که مؤسسه کارگزاری به مشتری می‌دهد توسط بانک مرکزی تعیین می‌شود.

Buying power:

قدرت خرید

در معاملات اعتباری اوراق بهادر، منظور ارزش دلاری اوراق بهادر اضافی است که

می‌توان با داشتن مانده بستانکار، نزد یک کارگزار به آن میزان خریداری کرد.

سفارش خرید به قیمت محدود

Buy limit order:

سفارش برای خرید اوراق بهادر که مشتری به کارگزار می‌دهد و کارگزار باید آن اوراق را حداقل به آن قیمت خریداری کند.

خرید زیر قیمت

Buy minus:

سفارش برای خرید یک نوع اوراق بهادر که مشتری به کارگزار می‌دهد و از او می‌خواهد که زیر قیمت جاری آن را خریداری کند.

خرید پس از اعلان خبر ناخوشایند

Buy on the bad news:

خرید یک سهم که قیمت آن پس از انتشار خبر ناخوشایند کاهش یافته است، به این امید که قیمتها مجدداً افزایش یابد.

خرید آخر وقت

Buy on the close:

خریدی که در آخرین دقایق کار بازار صورت گیرد. این معامله به قیمتی نزدیک قیمت آخرین معامله صورت می‌گیرد.

خرید اول وقت

Buy on the open:

خریدی که در نخستین دقایق شروع کار بورس صورت می‌گیرد.

سفارش خرید

Buy order:

سفارش خرید سهام یا کالاکه از طرف مشتری به یک سازمان کارگزاری داده می‌شود.

خرید کل

خرید آن تعداد از سهام یک شرکت که بتوان به آن وسیله بر آن اعمال نفوذ کرد و آن را تحت کنترل درآورد.

طرح خرید سنتگین اوراق بهادر

سفارشات خرید، که از نظر میزان و نوع سهام بدان حد است که باعث افزایش ناگهانی قیمت بازار می‌شود. معمولاً برنامه و زمان خرید توسط کامپیوتر مشخص می‌شود. برای مثال هنگامی که کامپیوتر خرید ۱۰ میلیون سهم شرکتهای گوناگون را توصیه می‌کند ممکن است طرف چند دقیقه یک افزایش ناگهانی در قیمت آنها ایجاد شود. همچنین آن را "Computerized buy Program" می‌نامند.

سفارش خرید بهتر از قیمت تعیین شده

سفارش برای خرید سهام به بهترین قیمت ممکن. پس از اینکه قیمت بازار به حد معینی رسید، قیمت معامله ممکن است از قیمت تعیین شده در سفارش متفاوت باشد. زیرا پس از اینکه قیمت بازار به آن حد رسید سفارش به صورت «سفارش به قیمت بازار» درمی‌آید و در آن لحظه به قیمت بازار معامله می‌شود.

خرید هر آنچه موجود است

سفارش برای خرید هر تعداد از سهام یک شرکت که به قیمت مورد نظر عرضه شوند.